

Mediabericht

33306/1

datum: 17 mei 2000

Treinverkeer vanochtend gehinderd tussen Brussel-Noord en Brussel-Schuman (lijn Brussel-Namen)

Juist voor acht uur vanochtend moest het treinverkeer worden onderbroken tussen Brussel-Noord en Brussel-Schuman, omdat er een boom op de bovenleidingen was gevallen.

Het treinverkeer Brussel-Namen-Luxemburg moest in beide richtingen worden omgeleid via Leuven. Dit zorgde voor vertragingen van meer dan 20 minuten in beide richtingen. De reizigers konden gratis gebruik maken van de metro in de stations Brussel-Schuman, Brussel-Noord en Brussel-Leopoldswijk, aangezien het metrostation "Troon" daar slechts een honderdtal meter van verwijderd is.

De technische diensten zijn onmiddellijk ter plaatse tussengekomen zodat het treinverkeer zo snel mogelijk zou kunnen hernemen. Om 9.40 uur was dit het geval.

Vanaf 13.00 uur moest het treinverkeer weer worden onderbroken om in hetzelfde gebied (Schaarbeek) drie bomen te kunnen kappen. De treinen op de lijn Brussel-Namen zijn opnieuw omgeleid via Leuven en de treinen op de lijn Binche-Louvain-La Neuve via de lijn 26 (oostelijk ringspoor rond van Brussel). Het treinverkeer kon iets voor 16.00 uur hervatten.

De NMBS spant zich in om de bermen naast de spoorlijnen zo goed mogelijk te onderhouden. Hiervoor wordt de begroeiing optimaal en regelmatig gesnoeid. De maatschappij is echter verplicht om bijzonder strikte beperkingen in acht te nemen, die haar recent werden opgelegd.

De NMBS had reeds een aanvraag tot kapvergunning ingediend voor de bomen in kwestie. De gemeente had echter een negatief advies gegeven.

De wet van 25 juli 1891 verbiedt de inplanting te dicht bij de sporen of het behoud van bomen boven een bepaalde hoogte, om te vermijden dat bij val van deze bomen ze op de sporen of bovenleiding zouden terechtkomen. Een overtreding van deze wet wordt strafrechtelijk gesanctioneerd.

Het standpunt van de NMBS is altijd geweest dat de loutere overtreding van de voorschriften van de aangehaalde wet een gevaarstoestand impliceert en

Mediabericht

33306/2

haar het recht geeft hetzij het vellen hetzij het aftoppen van die bomen te bevelen, naargelang ze de ene of de andere oplossing voor de veiligheid van de spoorwegexploitatie noodzakelijk acht, zonder noodzaak van enige stedenbouwkundige vergunning.

Gedurende jaren is de rechtspraak dit standpunt bijgetreden.

Het standpunt daarentegen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is dat de NMBS bij het Gewest een stedenbouwkundige vergunning moet aanvragen, die enkel toegekend zou worden wanneer de bomen, in overtreding met de wet van 25 juli 1891, naar *zijn* oordeel een reëel gevaar voor de spoorwegveiligheid betekenen.

De gemeente Schaarbeek, zoals alle gemeenten, oefent toezicht uit op de naleving van de stedenbouwkundige voorschriften en het bezit van de vergunningen, zelfs waar ze niet bevoegd is om deze vergunningen af te leveren.

In dit kader moet het incident van vandaag worden gesitueerd. De NMBS was in maart 1999 van oordeel dat op haar eigen domein om veiligheidsredenen enkele honderden bomen dienden gekapt op het grondgebied van de gemeente Schaarbeek. De NMBS had trouwens reeds een aannemer belast met het uitvoeren van de kapwerken.

De gemeente Schaarbeek heeft de NMBS omwille van die kapwerken gedagvaard, omdat ze hiervoor niet beschikte over een stedenbouwkundige vergunning afgeleverd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel is het standpunt van de gemeente Schaarbeek bijgetreden in een beschikking van 22 juni 1999: de NMBS kreeg het verbod opgelegd om bomen waarvan ze het behoud uiterst gevaarlijk achtte voor de spoorwegexploitatie verder te kappen, op straffe van een dwangsom van 100.000 fr. per boom. De Voorzitter maakte enkel uitzondering voor enkele bomen waarvan de gemeente van oordeel was dat ze een reëel veiligheidsrisico vormden.

De boom die vandaag is omgevallen viel onder het verbod van de Voorzitter, omdat de gemeente Schaarbeek vond dat deze geen enkel gevaar inhield.

De NMBS tekende tegen de beschikking van de Voorzitter hoger beroep enerzijds en vroeg (zonder de vergunningsvereiste te erkennen) stedenbouwkundige vergunningen voor het kappen van bomen aan anderzijds.

Mediabericht

33306/3/

Tot op heden volgde nog altijd geen antwoord op de vergunningsaanvragen, met het resultaat dat we vandaag kunnen vaststellen.

De omgevallen boom van vanmorgen geeft een goed beeld van de mogelijke gevolgen van verkeerde inschattingen. Inderdaad vertoonde de boom uitwendig geen enkel gebrek, terwijl hij binnenin volledig verrot was. Gelet op de vele honderden bomen die binnen de sporen kunnen vallen is een grondig onderzoek boom per boom materieel onmogelijk.

Blijkbaar had de Wetgever van 1891 de behoeften van een veilige spoorwegexploitatie zeer goed begrepen door een onweerlegbaar vermoeden in te stellen dat iedere boom in overtreding met de formele voorschriften van de wet als een effectief gevaar voor de spoorwegexploitatie moest worden beschouwd en de spoorwegexploitant machtigde om zonder verdere formaliteiten tot kapping over te gaan.

Er is nog geen uitspraak in hoger beroep. Trouw aan haar juridisch standpunt zal de NMBS voor de vandaag geleden schade de gemeente en eventueel ook het Gewest dagvaarden.